

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Николай Хараланов Рачев
върху дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“, област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.1. „Физически науки“, научна специалност "Метеорология",
Автор на дисертационния труд: Владимир Петров Иванов
Тема: „Числена обработка и анализ на редици от метеорологични данни“
Научен ръководител: доц. д-р Стилиян Евтимов
Дисертацията е изготвена в катедра „Метеорология и Геофизика“, Физически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Ректора на СУ "Св. Климент Охридски" № РД38-64 от 26.01.2015 г. и решение на заседанието на научното жури от 04.02.2015 г. Тя е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

I. Изисквания към кандидата

Кандидатът за получаване на образователна и научна степен „доктор“ Владимир Петров Иванов е завършил СУ „Св. Кл. Охридски“, Физически факултет през 2003 г. и има придобита образователно-квалификационна степен „магистър“, специалност АМГ, МП по „Метеорология“. През периода 20.01.2005 г. - 20.01.2008 г. е бил редовен докторант към катедра „Метеорология и Геофизика“. От 2008 г. работи в Националния Институт по Геофизика, Геодезия и География (НИГГГ) като физик-специалист, а от 2013 г. заема академичната длъжност „асистент“.

Запознах се подробно с всички предоставени ми материали по докторантурата и констатирах, че: (1) докторантът В. Иванов отговаря на условията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ според изискванията, залегнали в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ; (2) всички процедурни срокове са спазени и няма нарушения в процедурата.

II. Същностна част на становището

През последните десетилетия сме свидетели на значително увеличение на обема на данните от метеорологичните измервания, което поставя задачата за прилагане на иновативни методи за анализ на метеорологичната информация. От друга страна, изследването на климатичните изменения показва необходимостта от изучаване на регионалните изменения на климатичните характеристики и предприемането на адекватни мерки за смекчаване на влиянието им върху обществото. В този смисъл, смятам че темата на представения дисертационен труд е изключително актуална и имаща важно научно-приложно значение.

Дисертационният труд е базиран на резултатите от 4 публикации на автора, разглеждащи оценката на рисковете от студове и горещини в България и климатичните връзки в разпределението на различни атмосферни явления. Направено е териториално райониране на България по физиологичните рискове от неблагоприятното въздействие на метеорологичните характеристики. Предложен е нов начин за представяне на данните за вятъра в метеорологичните станции. При реализирането на изследванията е използван статистическият метод, известен като анализ на съответствията. За първи път в България е демонстрирана ефективността на метода на анализа на съответствията при метеорологичните изследвания.

Научните и научно-приложните приноси на дисертационния труд на В. Иванов могат да се характеризират в следните три категории: доказване с нови средства на съществени нови страни в съществуващи научни проблеми; създаване на нови класификации; получаване на потвърдителни и нови факти. Приемам формулираните от докторанта приноси и считам, че те адекватно отразяват получените в дисертационния труд резултати. Считам, че приносите до голяма степен са лично дело на докторанта. Значимостта на приносите на дисертационния труд за практиката са безспорни и могат да бъдат използвани в редица дейности – здравеопазване, транспорт, земеделие, строителство, енергетика, туризъм и др. Те могат да бъдат използвани и при решаване на чисто научни проблеми, като например анализ на причините за наблюдаваните климатични изменения и др.

Резултати от научните изследвания, свързани с темата на дисертацията на В. Иванов са публикувани в 4 научни статии в реномирани национални списания. Две от тях са в „Доклади на БАН“, една е в „Българско геофизично списание“ и една в „Годишника на СУ“. Изпълнени са минималните изисквания за броя и вида на статиите, залегнали в „Препоръчителните изисквания към кандидатите за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности във Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски““. В две от публикациите В. Иванов е водещ автор. Всички публикации са в съавторство с научния ръководител на докторанта. Доколкото две от статиите са в процес на отпечатване, а една от статиите е публикувана миналата година, е естествено да не се очаква голям брой на цитиранията. Към документите не е представен списък с открити цитирания. В базата данни SCOPUS са видни 2 от публикациите, нямащи цитирания.

III. Мнения, препоръки и бележки

По дисертационния труд имам някои забележки и въпроси: (1) В дисертационния труд не са включени списъци на публикациите и приносите. Това е направено само в автореферата; (2) Открих няколко технически грешки – например, таблици Б.2 и Б.3 са идентични; (3) Би могло да се предложи друг вид графично представяне на резултатите от анализа на съответствията, което да улесни интерпретацията на резултатите; (4) Направеното обединение на метеорологичните явления (стр. 26) е в известна степен субективно. Провеждани ли са изследвания при други комбинации на метеорологичните явления?

Заклучение

Отчитайки всички факти, посочени в становището, считам, че дисертационният труд на В. Иванов съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, на чл. 66 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и на Препоръчителните изисквания към кандидатите за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности във Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на Владимир Петров Иванов и предлагам да му се присъди образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 4.1. Физически науки, научна специалност "Метеорология".

Дата: 23.04.2015 г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

/доц. д-р Н. Рачев/